1 YOKSULLUĞA SON

2 AÇLIĞA SON

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ

Ekonomisi Canlanan Çerkeş

8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME

9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI

12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM

13 İKLİM EYLEMİ

Önsöz

Batı Karadeniz Bölgesi ile İç Anadolu Bölgesi arasında geçiş konumunda bulunan Çerkeş; köklü tarihi, kültürel öğeleri ve doğal yapısıyla bulunduğu coğrafyada yüzyıllardır önemli bir yerleşim merkezi olarak bugünlere ulaşmıştır. Çerkeş; 17.000'e ulaşan ilçe nüfusu, büyük yerleşimlere yakın ve erişilebilir konumu, sahip olduğu kültürel ve peyzaj öğelerinin yanı sıra tarımsal üretim (özellikle hayvancılık) potansiyeliyle Çankırı İli ve yakın çevresinde dikkat çeken bir yerleşimdir.

Bu çalışma; Çerkeş Belediyesi adına Ankara'da yerleşik "Planlama Atölyesi" tarafından hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı; Çerkeş İlçesi'nin doğal, ekonomik, sosyal ve mekânsal potansiyellerinin tespit edilerek, geleceğe yönelik gelişme vizyonu ve stratejilerinin tanımlanmasıdır. "Çerkeş Vizyon Belgesi" gerek yola çıkış noktası gerekse kapsamı bakımından, bugüne kadar Türkiye'de yapılmış ilk ve örnek bir çalışma olarak nitelendirilebilir. İlk kez bir ilçe belediyesi, ilçesinin geleceğe yönelik vizyonunun ve uygulama araçlarının tanımlandığı bütüncül bir çalışmanın gerçekleştirilmesine ilişkin bir talepte bulunmuştur. Söz konusu talebin gerçekleştirilmesi doğrultusunda yapılan çalışma da yöntemi ve içeriği itibari ile özgün bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Doğal-ekonomik-sosyal ve yapılı çevre etkileşimleri, bölge ve il ölçeğinde hazırlanmış üst ölçekli stratejik ve mekânsal planların bir adım ötesine gidilerek; Çerkeş İlçesi'nin kendi potansiyel ve fırsatlarının nasıl değerlendirilebileceği ve uygulama araçlarının neler olabileceği, gerçekleştirilen çalışma kapsamında ele alınmıştır. Bu noktada; Çerkeş Vizyon Belgesi'nde ortaya konulan hedeflerin, ilçe merkezi ve çevresi bütününde ilerleyen dönemlerde yapılması planlanan farklı tür ve ölçekteki planlara ve kalkınma çalışmalarına yol gösterici "öneriler" niteliğinde geliştirildiğinin altı çizilmelidir. Diğer bir deyişle, Çerkeş Vizyon Belgesi'nin temel misyonu; kilit karar vericilerin, bütüncül bir bakış açısı oluşturmalarını ve farklı gelişme stratejilerini söz konusu bakış açışı kapsamında değerlendirmelerini desteklemektedir.

Anılan çalışmanın hazırlık sürecinde, bugüne kadar Çerkeş ile ilgili hazırlanmış her türlü makale, rapor, plan ve proje bilgileri derlenmiş olup; arazi çalışmaları ve 46 köyde muhtarlarla gerçekleştirilen anketler ile de, geçmişten bugüne Çerkeş'in doğal, ekonomik ve sosyal yapısı araştırılmıştır. Çerkeş'in parçası olduğu TR82 Çankırı-Kastamonu-Sinop Düzey 2 Bölgesi için hazırlanan 2014-2023 Bölge Planı, Sinop-Çankırı-Kastamonu 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, Çankırı 2013 İl Çevre Durum Raporu, KUZKA (Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı) tarafından hazırlanan Çerkeş İlçe Analizi, TÜİK (Türkiye

İstatistik Kurumu) Nüfus ve Tarımsal Üretim İstatistikleri, Çerkeş İlçesi'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası Kitabı çalışmada faydalanılan temel bilgi ve veri kaynaklarıdır.

Çalışmalar sonucunda ortaya konulan Çerkeş Vizyon Belgesi;

- Potansiyelini Değere Dönüştüren Çerkeş,
- Bölgesinde Fark Oluşturan Çerkeş,
- Yaşanabilir Kent Çerkeş,
- Ekonomisi Canlanan Çerkeş,
- Sınırlarını Aşan Çerkeş

olmak üzere sınıflandırılarak, 5 ayrı kitapçıktan oluşan bir set halinde sunulmuştur. Bahsedilen çalışmada "Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri" de göz ardı edilmemiş, hatta vizyon bileşenlerinin her birinin hangi hedefe/hedeflere katkı sunduğu ortaya konulmuştur.

Ekonomisi Canlanan Çerkeş kitapçığı, Potansitelini Değere Dönüştüren Çerkeş kitapçığında tarif edilen yaklaşım ve kriterlere sadık kalarak ilgili sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında geliştirilen stratejileri içermektedir.

İçindekiler

- **Potansiyelini Değere Dönüştüren Çerkeş**

3. Amaç: Ekonomisi Canlanan Çerkeş

Hedef A: Bitkisel Üretimin Geliştirilmesi

Strateji A.1. Meyveciliğin Teşvik Edilmesi
Strateji A.2. Sulama Altyapısının Güçlendirilmesi
Strateji A.3. Erozyon Kontrolü ve Ağaçlandırma

Hedef B: Hayvancılık Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Strateji B.1. Entegre Hayvancılık Sahası Oluşturulması
Strateji B.2. Kanatlı Hayvan Sektörünün Geliştirilmesi
Strateji B.3. Otlatma Planlarının Yapılması ve Uygulanması
Strateji B.4. Hayvan Hastalıkları Konusunda Etkin Bir İzleme ve Önleme Sisteminin Kurulması
Strateji B.5. Arıcılığın Bir Sektör Olarak Teşvik Edilmesi

Hedef C: Yatırım Teşviklerinin Tanıtılması ve Değerlendirilmesi

Strateji C.1. Yatırım Teşviklerinin Özellikle İstanbul ve Ankara'daki Yatırımcılara Tanıtılması
Strateji C.2. Yeni Yatırımların OSB'ye Teşvik Edilmesi
Strateji C.3. İşletme Gelişim Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Hedef D: Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Strateji D.1. Bölgesel Ekoturizm Odaklarına Çerkeş'in Eklemlenmesi için Stratejilerin Geliştirilmesi
Strateji D.2. Köylerde Ekoturizme Yönelik Eğitim ve Altyapı Geliştirme Çalışmaları Yürütülmesi
Strateji D.3. Kadın ve Gençlere Yönelik Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Düzenlenmesi
Strateji D.4. Tanıtım Etkinlikleri için Altyapının Kurulması

Hedef E: Yöresel Ürünlerde Markalaşma

Strateji E.1. Yöresel Üretim/Pazarlamanın Desteklenmesi
Strateji E.2. Kadın Emeğinin Ekonomiye Kazandırılması
Strateji E.3. Ürün Markalaşma ve Satışının Desteklenmesi

- **Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Nelerdir?**

"Ekonomisi Canlanan Çerkeş" Amacı Kapsamında Yer Alan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

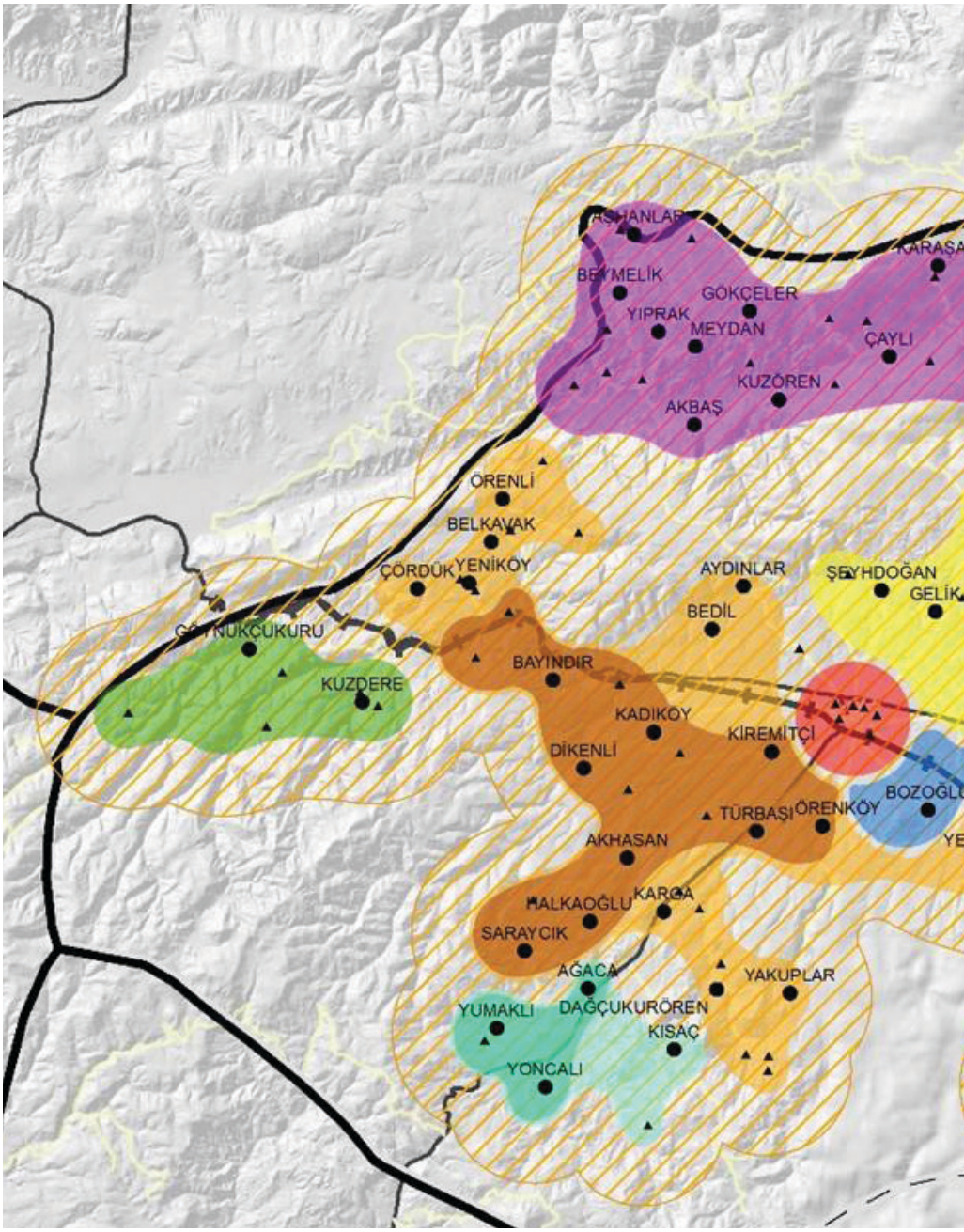
Potansiyelini Değere Dönüştüren Çerkeş

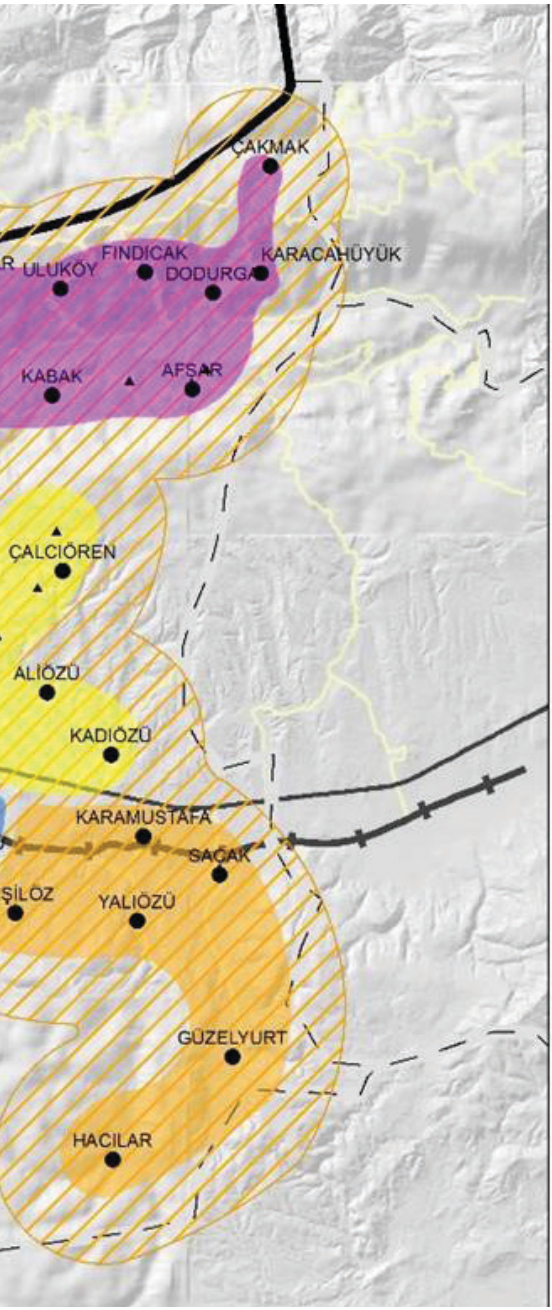
Çerkeş vizyonu, "merkez ve çevre" ilişkilerinde "tamamlayıcılık" ilkesinin gözetilmesi ve her iki alanda karşılıklı ilişkilerin güçlendirilerek aralarında olumlu etkileşimlerin yaratılması esas alınarak oluşturulmuştur.

Küme Adı	Kümeyi Oluşturan Yerleşimler	Temel Karakteristikleri
Kentsel Gelişim Odağı	İlçe Merkezi	Kentsel fonksiyonların yer aldığı İlçe Merkezi ve yakın alanlar
Bitkisel Üretim Odağı	Çalcıören-Şeyhdoğan-Gelik-Aliözü-Kadıözü	Bitkisel üretimin (özellikle tahıllar ve yem bitkileri) öne çıktığı ve nadas uygulamasının yapıldığı alanlar
Rekreasyon Odağı	Bozoğlu	Uluçay'dan başlayan ve LÖSEV Doğal Yaşam Parkı Alanı'na doğru uzanan rekreasyon-yürüyüş-dinlenme aksına eklemlenebilecek, İlçe Merkezi'ne yakın alan
Hayvancılık ve Kırsal Kalkınma Odağı	1.Derece: Bayındır-Dikenli-Kadıköy-Kiremitçi-Türbaşı-Örenköy -Saraycık-Halkaoğlu-Akhasan 2.Derece: Yakuplar-Karga-Dağçukurören -Yeşilöz-Karamustafa-Saçak-Yalıözü-Güzelyurt- Hacılar -Aydınlar-Bedil-Çördük-Yeniköy-Belkavak-Örenli	Çoğunlukla büyükbaş ve kanatlı hayvancılık faaliyetlerinin yapıldığı, meraların bulunduğu, yem bitkilerinin üretildiği, hayvancılık açısından önemli alanlar
Ekoturizm Odağı	1.Derece: Yumaklı-Ağaca-Yoncalı 2.Derece: Kısaç	Kızılcahamam aksında yer alan, doğal yapısı ve peyzaj öğeleri bakımından Kızılcahamam-Işık Dağı ekoturizm aksına eklemlenebilecek alanlar
Meyvecilik Geliştirme Odağı	Taşhanlar-Beymelik-Yıprak-Meydan-Gökçeler-Çaylı-Karaşar-Kuzören-Kabak-Uluköy-Fındıcak-Dodurga-Afşar-Karacahöyük-Çakmak	Gerede Çayı vadi tabanı ve yamaçlarda yer alan, nüfusun çoğunluğunun göç ettiği köylerden oluşan, Çerkeş Merkez ve güneydeki yerleşimlere göre ortalama sıcaklıkların 5-6 °C derece fazla olduğu alanlar
Ormancılık Faliyetleri Odağı	Göynükçukuru-Kuzdere	Gerede sınırında yer alan, çoğunlukla orman örtüsü ile kaplı olan, orman ürünleri üretimi ve arıcılık faaliyetlerinin yapıldığı alanlar

İlçe bütününde yapılan değerlendirmeler sonucunda; Çerkeş İlçesi Mekânsal ve Fonksiyonel Kümeler Haritası (sayfa 6-7) ile İlçe Merkezine İlişkin Öngörüler Şeması (sayfa 8-11) üretilmiştir. Söz konusu harita ve şemada ortaya konulan ana yaklaşımlar vizyon belgesinin açıklandığı kitapçıklarda stratejiler bazında detaylandırılarak sunulmuştur.

Gelişme Stratejileri
• Çevresel kalitenin yükseltilmesi • Tarihi ve kültürel alanların turizme kazandırılması • Ticaret alanlarının yeniden düzenlenmesi • Kentsel altyapının geliştirilmesi • Yatırım teşviklerinin tanıtılması ve değerlendirilmesi
• Bitkisel üretimin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması
• İlçe merkezinde Uluçay ile başlayan rekreasyon-dinlenme aksının devamı niteliğinde peyzaj düzenlemesi ve çevresel kalitenin yükseltilmesi • LÖSEV Doğal Yaşam Merkezi Projesinin Tamamlanması (LÖSEV Yönetim Kurulu ile iletişime geçilerek Proje'nin yeniden gündeme taşınması, Proje'nin hayata geçirilmesi için gerekli politik, lojistik ve idari desteğin verilmesi)
• Hayvancılığın geliştirilmesi için mera ıslah çalışmalarının hızlandırılması, otlatma planlarının hazırlanması ve uygulanmasının sağlanması • Kanatlı hayvan sektörünün geliştirilmesi (Aytaç Tesisleri'nin kapasitesi dikkate alınarak kanatlı sektörünün geliştirilmesi, sözleşmeli üretim yapabilecek tavuk çiftliklerinin ilçe merkezine uzak, kuzey-kuzeydoğu aksına yönlendirilmesi) • Süt sığırcılığı ve besiciliğin geliştirilmesi amacıyla Entegre Hayvancılık Sahası oluşturulması (kayıt, hayvan sağlığı, hayvan besleme, gübre yönetimi, süt toplama vb hizmetlerin bir arada sağlanması), süt ve süt ürünleri sanayi konusunda Çerkeş orjinli bir üretim ve markalaşmaya gidilmesi (Çerkeş markalı ayran, süt, peynir, yoğurt üretimi yapacak mandıraların kurulması, bu konuda Süt Birliği'nin öncülük etmesi) • Hayvan hastalıkları konusunda etkin bir izleme ve önleme sisteminin kurulması • Arıcılığın bir sektör olarak teşvik edilmesi (arıcılık potansiyelinin araştırılması, öne çıkan köylerde üreticilere yönelik eğitimler düzenlenmesi, pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesi, Çerkeş Balı için patent başvurusu ve markalaşma sürecinin başlatılması)
• Ekoturizme yönelik eğitim ve altyapı geliştirme çalışmaları yürütülmesi • Bölgesel ekoturizm odaklarına Çerkeş'in eklemlenmesi için stratejilerin geliştirilmesi (Ilgaz-Kızılcahamam-Safranbolu potansiyeli), Seyahat acentaları ve tur operatörlerine dair bir veri tabanı oluşturulması, iletişime geçilmesi • Kadın ve gençlere yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlenmesi (bir grup kadın ve gencin ekoturizm konusunda başarıyı yakalamış bir kente deneyim paylaşımı amacıyla götürülmesi)
• Arazi toplulaştırması faaliyetlerinin hızlandırılarak katma değeri yüksek, pazar odaklı ve profesyonel meyveciliğin (vişne, kiraz, şeftali) teşvik edilmesi, büyük üreticilerin bölgeye çekilmesi
• Erozyon Kontrolü ve Ağaçlandırma (Orman içi kamu arazilerinde ceviz, badem, akasya gibi fidanların dikilmesi yoluyla çiftçilere alternatif geçim olanakları yaratılması, Orman kenarındaki özel mülkiyet alanlarında vişne, elma gibi fidanların dikilmesi için gerekli desteklerin sağlanması) • Arıcılık potansiyelinin değerlendirilmesi, verimde artış sağlanmasına yönelik eğitim çalışmaları gerçekleştirilmesi

ASHANLAR
KARAŞA
BEYMELİK
GÖKÇELER
YIPRAK
MEYDAN
ÇAYLI
KUZÖREN
AKBAŞ
ÖRENLİ
BELKAVAK
ÇORDUK
YENİKÖY
AYDINLAR
ŞEYHDOĞAN
GELİK
BEDİL
GÜNÜKÇUKURU
BAYINDIR
KUZDERE
KADIKÖY
KİREMİTÇİ
DİKENLİ
BOZOĞLU
TÜRBAŞI
ÖRENKÖY
AKHASAN
KARGA
HALKAOĞLU
SARAYCIK
AĞACA
YAKUPLAR
YUMAKLI
DAĞÇUKURÖREN
KISAÇ
YONCALI

ÇERKEŞ BELEDİYESİ

İLÇE GELİŞİM STRATEJİSİ

MEKANSAL ve FONKSİYONEL KÜMELER

1. Seviye

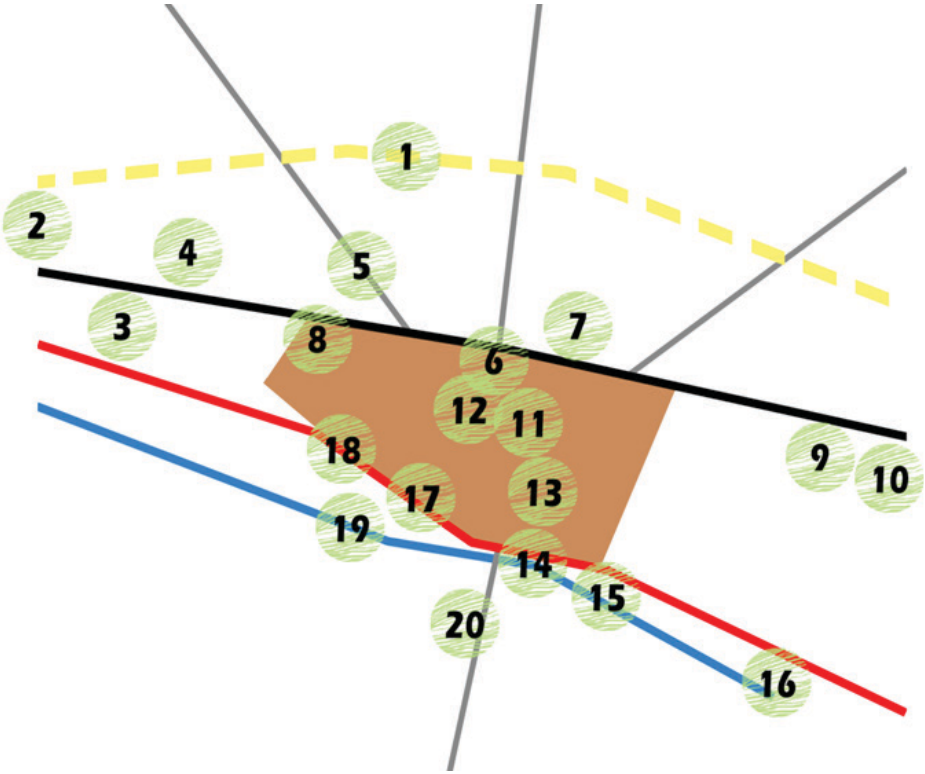
- Kentsel Gelişim Odağı
- Sağlıklı Yaşam ve Rekre. O.
- Bitkisel Üretim Odağı
- Hayvancılık ve Kırsal Kal. O.
- Eko-turizm Odağı
- Ormancılık Faaliyetleri Odağı
- Meyvecilik Geliştirme O.

2. Seviye

- Hayvancılık ve Kırsal Kal. O.
- Eko-turizm Odağı

3. Seviye

- İlçe Bütünü

1. OTOYOL
2. LOJİSTİK
3. AYTAÇ
4. ENTEGRE HAYVANCILIK SAHASI
5. KÖY BAĞLANTILARI
6. OTOGAR
7. YÖRESEL ÜRÜNLER TİCARET ALANI
8. KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ
9. OSB
10. MESLEK YÜKSEKOKULU
11. RESTORASYON VE KENTSEL TASARIM
12. TİCARET MERKEZİ
13. HAYVAN PAZARI
14. ULUÇAY
15. REKREASYON AKSI
16. LÖSEV SAHASI
17. İSTASYON
18. DEMİRYOLU ALTYAPISI
19. KIRSAL YAPILAŞMA
20. KENTSEL GELİŞME YÖNÜ

1.OTOYOL:
Gerede-Merzifon otoyol projesinin kentsel gelişim açısından dikkate alınması, Lojistik altyapının güçlendirilmesi, sanayi ve ticaret alanları ile ilişkilerin kurulması

2.LOJİSTİK:
İlçe bütünündeki tarım ve sanayi faaliyetlerini destekleyecek ve ulusal pazarlara erişimi sağlayacak nitelikte lojistik altyapının güçlendirilmesi

3.AYTAÇ:
Tesisin Lojistik ve Entegre Hayvancılık Sahası ile ilişkilendirilmesi

4.ENTEGRE HAYVANCILIK SAHASI:
Aytaç tesisleri ve ulaşım bağlantılarıyla ilişkilendirilecek şekilde bir Entegre Hayvancılık Sahası'nın oluşturulması

5.KÖY BAĞLANTILARI:
Kırsal yerleşimlerin İlçe Merkezi'yle bağlantılarının güçlendirilmesi

6.OTOGAR:
Otobüs terminalinin E80 Karayolu kenarında konumlandırılması

7.YÖRESEL ÜRÜNLER TİCARET ALANI:
Otogar ile bağlantılı şekilde, E80 Karayolu kenarında yöresel ürünler satış noktalarının oluşturulması

8.KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ:
Küçük Sanayi Sitesi için alternatif alan oluşturulması

9.OSB:
Altyapı eksikliklerinin giderilmesi ve yatırım teşviklerinin tanıtılarak OSB'ye yeni yatırımcıların çekilmesi, 2. Etapta ihtisaslaşmaya (hayvancılık) gidilmesi

10.MESLEK YÜKSEKOKULU:
Mevcut binaların bir kampüs alanına dönüştürülmesi için altyapı eksiklerinin tamamlanması, MYO ile İlçe Merkezi arasında toplu taşıma bağlantılarının güçlendirilmesi ve OSB ile ilişkilendirilmesi

11.RESTORASYON VE KENTSEL TASARIM:
Eski Çerkeş Evleri Restorasyon Sahası; kentsel tasarım, peyzaj düzenlemesi ve yayalaştırma çalışmalarının yapılması

12.TİCARET MERKEZİ:
Ticaret alanlarının yeniden düzenlenmesi, mevcut Belediye hizmet binasının veya Belediye'nin satın aldığı eski konağın Çerkeş Proje Geliştirme, Uygulama ve Koordinasyon Birimi ve çok amaçlı sosyal tesis olarak düzenlenmesi, ticaret merkezi ve çevresinde doğal ve tarihi dokuyla uyumlu ortak bina dış cephe uygulamasına gidilmesi

13.HAYVAN PAZARI:
Hayvan Pazarı'nın İlçe Merkezi'nin dışına taşınması

14.ULUÇAY:
Uluçay'ın kent kimliğinde yer edinmesi ve çay boyunca peyzaj düzenlemeleri yoluyla ortak kullanım alanlarının oluşturulması (kentsel park-yürüyüş alanları-bisiklet yolları vb.)

15.REKREASYON AKSI:
Ticaret merkezinden Uluçay'a ve LÖSEV Sahası'na uzanan alanda Kentsel Rekreasyon Aksı oluşturulması

16.LÖSEV SAHASI:
Doğal Yaşam Parkı Projesi'nin hayata geçirilmesi ve kentsel rekreasyon aksıyla bütünleştirilmesi

17.İSTASYON:
İstasyon ile ticaret merkezi ve restorasyon sahası bağlantılarının güçlendirilmesi

18.DEMİRYOLU ALTYAPISI:
Demiryolu altyapı iyileştirme ve kapasite artırma çalışmalarını dikkate alarak demiryolunun kent yaşamında daha hissedilir ve işlevsel hale getirilmesi

19.KIRSAL YAPILAŞMA:
Uluçay boyunca kırsal yapılaşma esaslarının yeniden tanımlanması ve mevcut kent kimliğini kaybetmeden besihanelerin İlçe Merkezi dışında konumlandırılması

20.KENTSEL GELİŞME YÖNÜ:
Kentsel gelişimin güneyde Uluçay'ı içine alacak şekilde yönlendirilmesi

1.
A

2.
A

3.
Amaç

Bölge
Oluş

Yaşa
Kent

Ekonomisi
Canlanan Çerkeş

Sınırlarını
Aşan Çerkeş

Ekonomisi Canlanan Çerkeş

Hedef A:
Bitkisel Üretimin Geliştirilmesi

Strateji A.1.
Arazi Toplulaştırması Faaliyetlerinin Hızlandırılarak Pazar Odaklı ve Profesyonel Meyveciliğin Teşvik Edilmesi

Tarım arazilerinin mülkiyet olarak parçalı halde olması yapılan tarım faaliyetlerinin verimliliğini büyük ölçüde düşürmektedir. Bu kapsamda arazi toplulaştırması faaliyetleri hızlandırılmalıdır. Meyvecilik ilçede profesyonel ve pazar odaklı bir gelir kaynağı haline getirilmeli ve teşvik edilmelidir. Tarıma dayalı gıda sektörünün büyük temsilcilerinin bölgeye çekilmesi, meyveciliğin ilçede gelişmesini sağlayacaktır.

Strateji A.2.

Sulama Altyapısının Güçlendirilmesi ve Bitkisel Üretimin Artırılması

Özellikle Akhasan Barajı ve çevresinde sulama altyapısının güçlendirilmesi hem bitkisel üretimin artmasına hem de ürün çeşitliliği ve verimliliğine katkı sağlayacaktır.

Strateji A.3.

Erozyon Kontrolü ve Ağaçlandırma

Bölgede Erozyon kontrolünü sağlama amacı ile orman içi kamu arazilerinde ceviz, badem, akasya gibi fidanların dikilmesi çiftçiler için aynı zamanda alternatif bir geçim kaynağı yaratacaktır.

Buna ek olarak orman kenarında bulunan özel mülkiyet alanlarında ise vişne, elma gibi meyve fidanlarının dikilmesi için gerekli destekler sağlanmasında fayda olacaktır.

Hedef B:

Hayvancılık Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Strateji B.1.

Süt Sığırcılığı ve Besiciliğin Geliştirilmesi Amacıyla Entegre Hayvancılık Sahası Oluşturulması

Çerkeş, coğrafi yapısı ve kırsal dokusu itibariyle hayvancılığın önemli olduğu bir ilçedir. 2012 yılında kurulan ve 450 üyesi bulunan Süt Birliği üyelerinden günde 13 ton süt toplanmaktadır.

Bölgede süt sığırcılığı ve besiciliğin geliştirilmesi ve profesyonel olarak yapılmasını sağlamak amacıyla Entegre Hayvancılık Sahası oluşturulmalıdır. Bu sistem ile kayıt, hayvan sağlığı, hayvan besleme, gübre yönetimi, süt toplama vb. hizmetler bir arada sağlanmış olacaktır. Bu çalışmalara ek olarak ticari anlamda da adımlar atılmalı, üretilen ürünlerin doğru bir şekilde pazarlanması için süt ve süt ürünleri sektöründe Çerkeş orijinli bir markalaşmaya gidilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda Süt Birliği öncülüğünde ayran, süt, peynir, yoğurt gibi ürünlerin üretimini yapabilecek mandıraların kurulması gerekmektedir.

Strateji B.2.
Kanatlı Hayvan Sektörünün Geliştirilmesi

Kanatlı hayvan sektörü Çerkeş'te önemli bir sektördür. 2010 yılı verilerine göre Çerkeş, Çankırı etlik piliç üretiminin yaklaşık %25'ini, yumurta tavuğu üretiminin ise yaklaşık %12'sini karşılamaktadır. Mevcuttaki bu potansiyelin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için özellikle Aytaç Tesisleri'nin potansiyeli ve kapasitesi göz önüne alınarak, kanatlı hayvan sektörünün geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda sözleşmeli üretim yapabilecek kapasitedeki tavuk çiftlikleri ilçe merkezinden uzak, kuzey-kuzeydoğu aksına yönlendirilmelidir.

Strateji B.3.

Hayvancılığın Geliştirilmesi için Otlatma Planlarının Hazırlanması ve Uygulanmasının Sağlanması

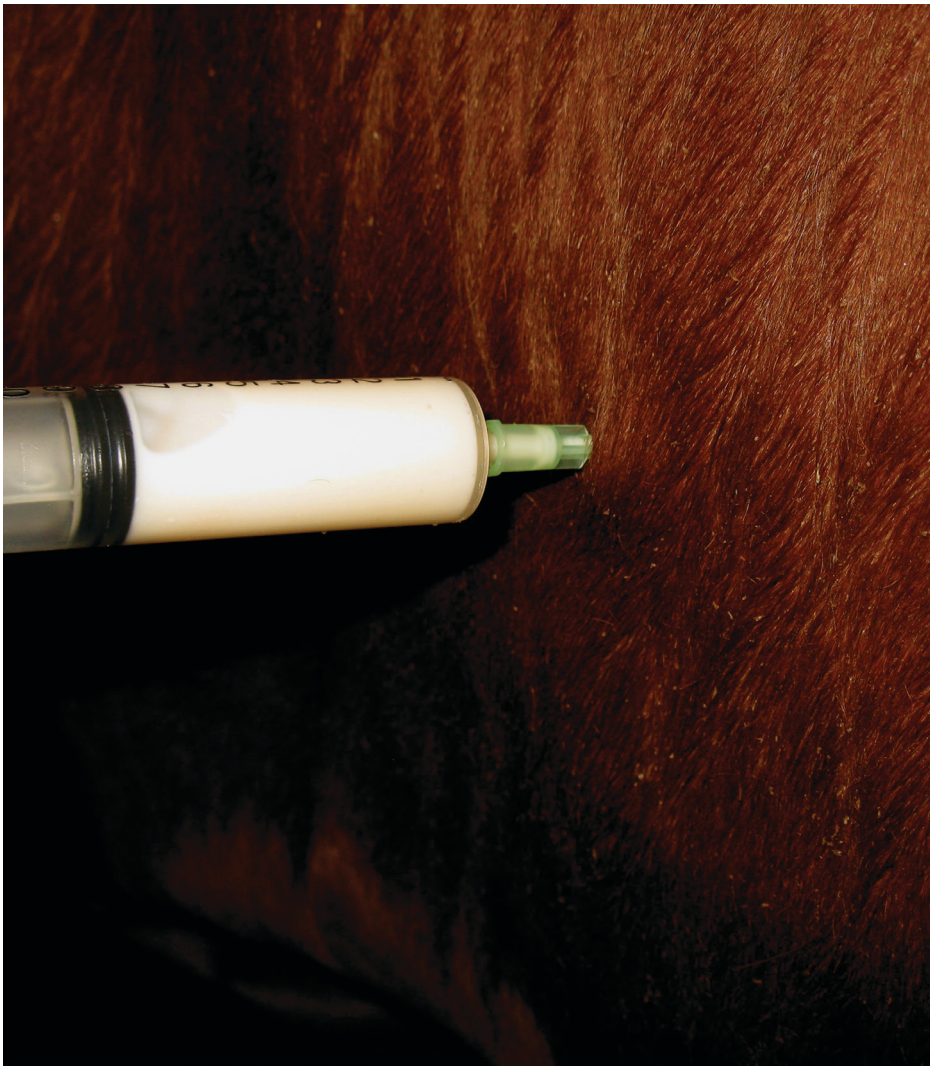
Hayvancılık sektöründeki sorunlarından bir diğeri, meraların doğru kullanılmaması ve otlatma planlarının olmamasıdır.

Bu kapsamda meralar için ıslah çalışmaları yapılmalı, otlatma planları hazırlanmalı ve bu planların uygulanması sağlanmalıdır.

Strateji B.4.

Hayvan Hastalıkları Konusunda Etkin Bir İzleme ve Önleme Sisteminin Kurulması

Hayvancılık sektörünün daha profesyonel hale getirilmesi, hastalık nedeni ile oluşan kayıpların önüne geçilmesi ve verimliliğin artırılması amacı ile hayvan hastalıkları konusunda etkin bir izleme ve önleme sistemi kurulmalıdır.

Strateji B.5.

Arıcılığın bir Sektör Olarak Teşvik Edilmesi

Bölgenin floristik açıdan zengin olması arıcılığa da uygun ortam sağlamaktadır. Türkiye ortalamasının koloni başına 14 kg. bal olduğu dikkate alınırsa Çerkeş'te kovan başına bal veriminin düşük olduğu söylenebilir. Bölge genelinde ve Çerkeş yerelinde arıcılığın gelişme potansiyeli oldukça yüksek görülmektedir.

Ancak söz konusu gelişimin önündeki en önemli engel; arıcılığın temel bir üretim faaliyeti olarak değil, küçük aile işletmeleri tarafından diğer tarımsal faaliyetlere ek olarak yapılan bir yan uğraş olarak görülmesidir. Arıcılığın ana üretim faaliyeti olarak yapılması için, arıcılık potansiyelinin araştırılması, belirli köylerde üreticilere yönelik eğitimler düzenlenmesi, pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesi, Çerkeş Balı için patent başvurusu yapılması ve markalaşma sürecinin başlatılması gerekmektedir.

Hedef C:
Hayvancılık Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Strateji C.1.
Bölgedeki Yatırım Teşviklerinin Özellikle İstanbul ve Ankara'daki Yatırımcılara Tanıtılması

Bölgede yapılacak olan çalışmalara kaynak yaratılması amacı ile özellikle Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerdeki yatırımcılara, gerek bölgedeki yatırım teşvikleri tanıtılmalı gerekse bölgedeki arsa maliyetleri ve ilk yatırım maliyetleri gibi kalemlerdeki avantajlar aktarılarak kaynak yaratılması sağlanmalıdır.

Strateji C.3.

OSB Altyapı Eksikliklerinin Giderilmesi ve Yeni Yatırımların OSB'ye Teşvik Edilmesi

İlçedeki en büyük sorunlardan biri olan genç nüfusun çevredeki büyük kentlere göç etmesinin önüne geçilmesi amacı ile OSB altyapı eksikliklerinin giderilmesi ve yeni yatırımların OSB'ye teşvik edilmesi gerekmektedir. Genç nüfus için yaratılacak yeni iş olanakları genç nüfusun diğer kentlere göç etmesini önleyecektir.

İstanbul gibi büyük kentlerdeki OSB'ler için arsa birim fiyatlarının çok yüksek olması, bu kentlerdeki birçok firmanın alt yapısı tamamlanmış yatırım alanlarına yönelmelerini sağlamaktadır. Bu kapsamda alt yapı eksiklikleri giderilmiş ve ucuz arsa maliyeti ile Çerkeş OSB yatırımcılar için oldukça cazip bir alan oluşturabilecektir.

Strateji C.4.

İşletmelerin Gelişimine Yönelik Faaliyetlerin Desteklenmesi

İlçedeki işletmelerin pazara yönelik, tasarım, yenilikçilik, markalaşma, ürün çeşitlendirme, ihracat ve verimlilik artırma çalışmalarının desteklenmesi gerekmektedir. Verilen destekler ile gerek istihdam sağlanması gerekse ilçedeki ticaret hacminin artması için imkan sağlanabilecektir.

Hedef D:

Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi

Strateji D.1.

Bölgesel Ekoturizm Odaklarına Çerkeş'in Eklemlenmesi için Stratejilerin Geliştirilmesi

Kızılcahamam aksında yer alan, doğal yapısı ve peyzaj öğeleri bakımından Kızılcahamam-Işık Dağı eko-turizm aksına eklemlenebilecek nitelikte Yumaklı, Ağaca, Yoncalı ve Kısaç eko-turizm odakları olarak tanımlanmıştır. Buna ek olarak Ilgaz ve Safranbolu gibi noktaların da eko-turizm potansiyeli göz önüne alınarak Çerkeş'in bu eko-turizm odaklarına eklemlenmesi için stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda; ilgili bakanlık destekleri alınarak eko-turizm planları geliştirilmeli, seyahat acentaları ve tur operatörlerine dair bir veri tabanı oluşturulmalı, bu kurumlar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Strateji D.2.

Köylerde Ekoturizme Yönelik Eğitim ve Altyapı Geliştirme Çalışmaları Yürütülmesi

Kızılcahamam-Işık Dağı bölgesindeki eko-turizm potansiyeli göz önüne alınarak köylerde eko-turizme yönelik eğitim ve altyapı geliştirme çalışmaları yürütülmesi gerekmektedir. Eğitimler ile eko-turizm bölgelerinde yerel insan kaynağı ile nitelikli insan gücü yaratılması planlanmalıdır.

Strateji D.3.

Kadın ve Gençlere Yönelik Kapasite Geliştirme Faaliyetleri Düzenlenmesi

Kadın ve gençlere yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlenmelidir. Bu faaliyetler ile eko-turizm alanında özellikle kadınların sosyal ve ticari alanda daha çok yer almaları, bununla birlikte gençlerin de bu alanda yetiştirilmesi ile genç nüfusun göç etmesinin önüne geçilmesi planlanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmaların pratik edilmesi ve diğer uygulamaların bölgedeki insanlar tarafından tecrübe edilmesi için bir grup kadın ve gencin eko-turizm konusunda başarıyı yakalamış bir kente deneyim paylaşımı amacıyla götürülmesi planlanmıştır.

Strateji D.4.

İlçenin Tanıtımına Katkı Sağlayacak Etkinlikler için Altyapının Kurulması

Gastronomi ve kültür festivali gibi etkinlikler ile yapılan çalışmaların ulusal ölçekte tanıtılması sağlanmalıdır. Bu amaçla, gerekli altyapı ve üstyapı tesislerinin kurulmasına ve tanıtım çalışmalarının yapılmasına önem verilmelidir.

Hedef E:

Yöresel Ürünlerde Markalaşma

Strateji E.1.

Yöresel Ürünlere Yönelik Üretim ve Pazarlama Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Çerkeş balı, baklava, kurabiye gibi yöresel ürünlere yönelik üretim ve pazarlama faaliyetleri desteklenerek yerel üretime teşvik sağlanmalıdır.

Strateji E.2.

Kadın Emeğinin Ekonomiye Kazandırılmasının Teşvik Edilmesi

Kadınların sosyal ve ekonomik alanlarda daha çok yer alması amacı ile kadın emeğinin ekonomiye kazandırılması teşvik edilmelidir. Bu kapsamda girişimcilik kursları düzenlenmesi, yöresel ürünlerin geliştirilmesi gibi adımlar atılmalıdır.

Strateji E.3.

Yöresel Ürün Markalaşma ve Satışının Desteklenmesi

Üretilen yöresel ürünlerin markalaştırılması ve e-ticaret gibi platformlarda ulusal ölçekte satışlarının yapılması desteklenmelidir. Özellikle e-ticaret platformu üzerinden yapılacak olan ulusal ölçekteki satışlar, İlçe'ye ekonomik anlamda katkı sağlamakla birlikte İlçe'nin tanıtımının yapılmasına katkı sağlayacaktır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Nelerdir

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, diğer bir deyişle Küresel Hedefler, yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak ve tüm insanların barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak için evrensel eylem çağrısıdır.

Bu 17 Hedef, Binyıl Kalkınma Hedeflerinin başarılarının üzerine inşa edilmekte; bir yandan da diğer önceliklerin yanı sıra iklim değişikliği, ekonomik eşitsizlik, yenilikçilik, sürdürülebilir tüketim, barış ve adalet gibi yeni alanları içeriyor. Hedefler birbiriyle bağlantılıdır; bir hedefte başarının anahtarı, birbiriyle ortak yönleri olan sorunları hep birlikte ele almaktır.

SKH'ler, gelecek nesiller adına yaşamı sürdürülebilir biçimde iyileştirmek için, bugünden doğru seçimleri yapacak şekilde ortaklık ve pragmatizm ruhuyla yürür. Tüm ülkelere, kendi önceliklerine ve dünyanın karşı karşıya olduğu çevre sorunlarına uygun olarak benimseyecekleri açık rehberlik ve hedefler sağlar. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, kapsayıcı bir gündemdir. Yoksulluğun kök nedenlerine iner ve hem insanlar hem de gezegenimiz için pozitif değişiklik yapmak üzere bizleri birleştirir. "2030 Gündemi'ni desteklemek UNDP'nin birinci önceliğidir" diyor UNDP Başkanı Helen Clark. "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri; yoksulluk, iklim değişikliği ve çatışmalar gibi, dünyamızın karşı karşıya olduğu ağır zorlukların bazılarını çözümlememiz için bize ortak bir plan ve gündem sağlıyor. UNDP, ilerlemeyi sağlayacak ve ülkeleri sürdürülebilir kalkınma yolunda destekleyecek deneyim ve uzmanlığa sahiptir."

Yoksulluk, günümüzde insanlığın karşı karşıya en büyük sorun olmaya devam ediyor. Aşırı yoksulluk içinde yaşayan insanların sayısı 1990 ile 2015 arasında 1,9 milyardan 836 milyona düşmek suretiyle, yarıdan fazla azalmış olsa da, hala çok sayıda insan en temel insani gereksinimleri karşılama savaşı vermektedir.

Günümüzde dünya genelinde 800 milyondan fazla insan günde 1,25 ABD Doları'ndan daha az gelirle geçinmeye çalışıyor; birçoğunun yeterli gıda, temiz içme suyu ve sıhhi koşullara erişimi bulunmuyor. Çin ve Hindistan gibi ülkelerdeki hızlı ekonomik büyüme, milyonlarca insanı yoksulluktan kurtarmıştır, ancak bu ilerleme dengesiz gerçekleşmiştir. Kadınların yoksulluk içinde olması; ücretli işler, eğitim ve mülkiyete erişim eşitsizliği nedeniyle, erkeklere göre daha olasıdır.

Öte yandan, aşırı yoksulluk içinde olanların %80'inin yaşadığı Güney Asya ve Sahraaltı Afrika gibi diğer bölgelerde de ilerleme sınırlı olmuştur. İklim değişikliği, çatışmalar ve gıda güvensizliğinin getirdiği yeni tehditler, insanları yoksulluktan kurtarmamız için çok daha fazla çalışmamız gerektiğine işaret ediyor.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, başlamış olduğumuz şeyi bitirme ve yoksulluğun her biçimi ve boyutunu ortadan kaldırma yönünde oldukça cesur bir taahhüttür. En korunmasız durumda olanların hedeflenmesi, temel kaynaklar ve hizmetlere erişimin artırılması ve çatışmalar ile iklim temelli afetlerden etkilenen toplumların desteklenmesini içerir.

Son 20 yılda hızlı ekonomik büyüme ve tarımsal verimlilikteki artış, yetersiz beslenen insanların sayısında yarıdan fazla azalma sağlamıştır. Eskiden kıtlık ve açlık çeken gelişmekte olan ülkelerin çoğu, en korunmasız kitlelerin beslenme ihtiyaçlarını artık karşılayabiliyor. Orta ve Doğu Asya, Latin Amerika ve Karayipler'de, aşırı açlığın ortadan kaldırılmasında büyük ilerleme kaydedilmiştir.

Bunların tümü, ilk Binyıl Kalkınma Hedefleri tarafından konulan hedeflerin gerçekleştirilmesinde büyük başarılardır.

Ne yazık ki, aşırı açlık ve yetersiz beslenme birçok ülkede kalkınmanın önünde büyük bir engel olarak duruyor. 2014 yılı itibarıyla, genellikle çevrenin bozulması, kuraklık ve biyo-çeşitliliğin kaybının doğrudan sonucu olarak, 795 milyon insanın sürekli biçimde yetersiz beslendiği tahmin ediliyor. Beş yaşın altında 90 milyonu aşkın çocuk ise gerekli vücut ağırlığının tehlikeli düzeyde altındadır. Öte yandan, Afrika'da her dört insandan biri açtır.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 2030 yılına kadar açlık ve yetersiz beslenmenin her biçimini sona erdirmeyi, başta çocuklar olmak üzere tüm insanların yıl boyunca yeterli besine sahip olmasını hedefliyor. Hedefler, küçük çiftçilerin desteklenmesi ve arazi, teknoloji ve piyasalara eşit

erişimlerini destekleyen sürdürülebilir tarım uygulamalarının teşvik edilmesini kapsıyor. Aynı zamanda, tarımda verimliliği artırmak için altyapı ve teknolojiye yatırım yapılması alanında uluslararası işbirliğini gerektiriyor. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında konulan diğer hedeflerle birlikte, 2030 yılına kadar açlığı ortadan kaldırabiliriz.

2000 yılından bu yana, herkes için ilköğretim hedefinin başarılması yönünde büyük ilerleme kaydedilmiştir. Kalkınmakta olan bölgelerde toplam okullaşma oranı 2015 yılında %95'e ulaşmış; dünya genelinde de okula gitmeyen çocuk oranı yarı yarıya azalmıştır. Ayrıca, okuryazarlık oranlarında da büyük artış olmuş; okula giden kız çocuklarının sayısı en yüksek düzeye çıkmıştır. Bunların tümü çok önemli başarılardır.

Gelişmekte olan bazı bölgelerde ise, ağır yoksulluk, silahlı çatışmalar ve diğer acil krizler nedeniyle, ilerleme kaydetmek oldukça zor olmuştur. Batı ve Kuzey Afrika'da silahlı çatışmaların devam etmesi, okula giden çocuk sayısında azalmaya yol açmıştır. Bu kaygı verici bir trenddir. Okullaşma oranları bakımından, Sahraaltı Afrika 1990'da %52 düzeyinden 2012'de %78 düzeyine çıkarak, tüm gelişmekte olan bölgeler arasında en yüksek ilerlemeyi kaydetmiş olmakla birlikte, hala büyük eşitsizlikler vardır. En yoksul ailelerin çocuklarının okulu bırakma olasılığı, en varlıklı olanların çocuklarına göre dört misli daha yüksektir. Kırsal ve kentsel kesimler arasındaki eşitsizlikler de yüksek olmaya devam ediyor.

Herkes için kapsayıcı ve nitelikli eğitimin başarılması, eğitimin sürdürülebilir kalkınma için en güçlü ve denenmiş araçlardan biri olduğuna dair inancı yeniden vurguluyor. Bu hedef, 2030 yılına kadar tüm kız ve erkek çocuklarının ücretsiz ilköğretim ve ortaöğretimi tamamlamasını sağlayacaktır. Ayrıca, uygun maliyetli mesleki eğitime eşit erişim sağlamayı, toplumsal cinsiyet ve varlık eşitsizliklerini ortadan kaldırmayı, nitelikli yükseköğretime herkesin erişmesini sağlamayı da hedefliyor.

1990 ile 2010 yılları arasında, elektriğe erişimi olan insan sayısı 1,7 milyar daha artmıştır. Dünyanın nüfusu arttıkça, ucuz enerjiye talep de artacaktır. Fosil yakıtlara dayanan küresel ekonomi ve sera gazı emisyonlarının artması, iklim sistemimizde çok büyük değişiklikler yaratıyor. Bu değişiklikler de tüm kıtaları etkiliyor.

Temiz enerjinin teşvik edilmesi, 2011 yılı itibarıyla küresel enerjinin %20'den fazlasının yenilenebilir kaynaklardan üretilmesini sağlamıştır. Yine de, her beş insandan birinin elektriğe erişimi yok; ve talep artmaya devam ettikçe, dünya genelinde yenilenebilir enerji üretiminde büyük bir artış gerekecek.

2030 yılına kadar erişilebilir enerjiye herkesin kavuşmasını sağlamak için güneş, rüzgar ve termal gibi temiz enerji kaynaklarına yatırım yapmak gerekiyor. Daha geniş bir teknoloji yelpazesi için maliyet-etkin standartların benimsenmesi de, binalar ve sanayide elektrik tüketimini dünya genelinde %14 oranında azaltabilir. Gelişmekte olan ülkelerin tümünde temiz enerji sağlayacak altyapının genişletilmesi ve teknolojinin yükseltilmesi, hem büyümeyi teşvik edebilecek hem de çevreye katkıda bulunabilecek kritik önem taşıyan bir hedeftir.

2008 yılındaki ekonomik kriz ve küresel durgunluğun kalıcı etkilerine rağmen, aşırı yoksulluk içindeki işçi sayısı son 25 yılda büyük ölçüde azalmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde orta sınıf, toplam istihdamın artık %34'ten fazlasını oluşturuyor; bu rakam, 1991 ile 2015 arasında neredeyse üçe katlanmıştır.

Ancak, küresel ekonomi düzelmeye devam ederken, büyümenin daha yavaş olduğunu, eşitsizliklerin arttığını, iş imkanlarının büyüyen işgücüyle aynı oranda artmadığını görüyoruz. Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre, 2015 yılında 204 milyondan fazla insan işsizdi.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, sürdürülebilir ekonomik büyüme, daha yüksek verimlilik düzeyleri ve teknolojik yenilikleri teşvik ediyor. Girişimcilik ve iş imkanlarının teşvik edilmesi bunun anahtarıdır; zorla çalıştırma, kölelik ve insan ticaretini ortadan kaldırmanın anahtarı da etkin önlemlerdir. Amaç, bu hedefler hatırda tutularak, 2030 yılına kadar tam ve üretken istihdam, tüm kadınlar ve erkekler için insana yakışır iş sağlamaktır.

Altyapı yatırımı ve yenilik, ekonomik büyüme ve kalkınmanın kritik itici güçleridir. Dünya nüfusunun yarıdan fazlası kentlerde yaşadığından, toplu taşımacılık ve yenilenebilir enerji her zamankinden daha çok önem kazanmıştır.

Aynı şekilde, yeni endüstriler ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin büyümesi de önemlidir. Teknolojik ilerleme, yeni iş imkanları yaratma ve enerji verimliliğini artırma gibi ekonomik ve çevresel sorunlara kalıcı çözümler bulmanın anahtarıdır.

Sürdürülebilir endüstrilerin desteklenmesi ve bilimsel araştırma ve yeniliğe yatırım yapılması, sürdürülebilir kalkınmayı mümkün kılan önemli yollardır.

Dünyada İnternet erişimine sahip olmayan 4 milyardan fazla insan vardır; ayrıca bunların %90'ı gelişmekte olan ülkelerdedir. Bilgi ve birikime eşit erişimi sağlamanın yanı sıra yenilik ve girişimciliği geliştirme açısından, dijital eşitsizliği gidermek kritik önem taşımaktadır.

Ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınmayı başarmak için, malları ve kaynakları üretme ve tüketme biçimlerimizi değiştirmek suretiyle ekolojik ayak izimizi derhal azaltmamız gerekiyor. Dünya genelinde en büyük su tüketicisi tarımdır ve tarımsal sulama, insanların kullandığı tüm taze suyun yaklaşık %70'ini buluyor.

Ortak doğal kaynaklarımızın verimli yönetimi ve zehirli atık ve kirleticileri bertaraf etme biçimimiz de bu amaca ulaşmada önemli hedeflerdir. Endüstriler, işletmeler ve tüketicileri geri dönüştürme ve atıkları azaltmaya teşvik etmek de, gelişmekte olan ülkelerin 2030 yılına kadar daha sürdürülebilir tüketim örüntülerini benimsemeye teşvik etmekle eşit derecede önemlidir.

Dünya nüfusunun büyük bir kısmı hala, kendi temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetmeyecek düzeyde düşük tüketime sahiptir. Daha verimli üretim ve tedarik zincirlerinin yaratılmasında, satıcı ve tüketici düzeyinde küresel kişi başına gıda atığının yarı yarıya azaltılması da çok önemlidir. Bunun yapılması, gıda güvenliğini artırabilir ve kaynakları daha verimli kullanan ekonomiye doğru geçişi sağlayabilir.

Dünya üzerinde iklim değişikliğinin ağır etkilerini bizzat yaşamayan tek ülke yoktur. Sera gazı emisyonları atmaya devam ediyor ve şu anda, 1990 yılındaki düzeye göre %50 artmış durumdadır. Doğu Avrupa ve Orta Asya, büyük sera gazı emisyonu üreticileri değiller; ancak iklim değişikliğinin sonuçlarından orantısız biçimde zarar görüyorlar.

Batı Balkanlardaki sel felaketi binlerce evi yıkmış ve insanları yerinden etmiştir. Küçülen buzullar ve Orta Asya'da azalan su kaynakları, sulama ve hidroelektrik üretimini ciddi biçimde etkileyebilir. Moldova ve Güney Ukrayna'da ağır kuraklık yaşanıyor ve büyük zirai kayba neden oluyor.

Bölge genelinde insanlar sera gazı emisyonlarını düşürmek, can kurtarmak ve toplumların düze çıkmasına yardımcı olmak için seferber olmuş durumdadır. Hırvatistan'ın başkenti, 2050 yılına kadar sıfır karbonlu şehir olacağını vaad etmiştir. Belarus'un turbalık alanlarında karbonun yeraltında güvenle saklanması için emsalsiz adımlar atılıyor. Gürcistan şimdiden, sel felaketine karşı ileri uyarı sistemleri ve daha iyi koruma geliştirmiştir.

Küresel ısınma, insanların hayatını ciddi ölçüde etkiliyor. Hemen şimdi harekete geçmeliyiz.

ÇERKEŞ
1870
BELEDİYE BAŞKANLIĞI